

Olimpiada Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym
Zawody okręgowe 2009/2010

TEST

Witamy w eliminacjach okręgowych!

1. Przed przystąpieniem do udzielania odpowiedzi sprawdź, czy Twój test składa się z **sześciu stron (łącznie z niniejszą) i zawiera 17 (siedemnaście) pytań**. Jeśli nie, poinformuj Członka Komisji.
2. Pamiętaj, że wszelkie poprawki traktowane będą jako brak odpowiedzi na pytanie. Dlatego nie zaznaczaj lub nie wpisuj pochopnie żadnych odpowiedzi. Przeczytaj pytania dwukrotnie, zastanów się.
3. Pisz czytelnie długopisem (mazakiem) lub piórem. Jeśli odpowiedź będzie nieczytelna otrzymasz „0” punktów.
4. Jeżeli masz jakiegokolwiek wątpliwości lub chciał/a/byś zadać pytanie podnieś rękę i czekaj na podejście Członka Komisji.
5. Wypełniając test wpisuj odpowiedzi w wykropkowanych miejscach w pytaniach bądź pod nimi albo bierz w obwódkę (zaznaczaj kółkiem) jedną z podanych odpowiedzi. Nie musisz zaznaczać całej odpowiedzi, wystarczy jeśli otoczysz obwódką tylko literę przy właściwej odpowiedzi. Pamiętaj, w niniejszym teście, w pytaniach zawierających kilka wersji odpowiedzi, co najmniej jedna jest zawsze prawdziwa.
6. Pod każdym pytaniem z prawej strony widnieje cyfra, ukośnik i trzy kropki, nic tam nie wpisuj. Cyfra ta oznacza jedynie ile maksymalnie możesz dostać punktów za prawidłową odpowiedź za zadanie.
7. Zaznaczenie (wpisanie) większej liczby rozwiązań niż pokazuje to liczba punktów możliwych do zdobycia podana pod pytaniem z prawej strony, dyskwalifikuje odpowiedź i oznacza „0” punktów za dane pytanie.
8. Gdy będziesz miał wątpliwości, jak udzielić odpowiedzi na pytanie, przeczytaj jeszcze raz punkt 5.

Życzymy powodzenia!

1. Przyporządkuj nazwy państw europejskich do odpowiednich określeń systemów wyborczych.

a) PR – system list partyjnych	1) Ukraina
b) system STV	2) Niemcy
c) system kompensacyjny	3) Irlandia
d) system segmentowy	4) Belgia

a – ...; b – ...; c – ...; d – ...

.../4

2. Uzupełnij tabelę poprzez wpisanie pojęć związanych z formami/typami religii.

Lp.	Pojęcie	Definicja
1.	jedynobóstwo, wiara w jednego Boga; we współczesnym świecie istnieją trzy tego typu religie (judaizm, chrześcijaństwo i islam), powołujące się na objawienie otrzymane od Boga
2.	wielobóstwo, wiara w istnienie wielu zindywidualizowanych bogów osobowych; charakterystyczny dla religii cywilizacji starożytnych oraz wierzeń plemiennych
3.	religie	religie akcentujące transcendencję Boga, zwane też r. profetycznymi lub r. Zachodu (islam, judaizm, chrześcijaństwo); punktem wyjścia jest Bóg (pierwszy wychodzi do człowieka; jest pojęty jako osoba, ktoś odległy, lecz równocześnie bliski); człowiek jest pojęty jako związek duszy i ciała
4.	religie	religie akcentujące immanencję bóstwa, zwane też r. mistycznymi lub r. Wschodu (hinduizm, buddyzm, taoizm, konfucjanizm, r. plemienne); punktem wyjścia jest człowiek (który podejmuje wysiłek, aby zjednoczyć się z Bogiem; to dusza uwięziona w ciele, z którego kiedyś się wyzwoli); nie ma tu sprecyzowanej nauki o Bogu, który jest jedynie idea

.../4

3. Zaznacz, czy poniższe stwierdzenie jest prawdziwe czy fałszywe.

Według hipotezy konwergencji kraje biedne rozwijają się szybciej, a kraje bogate – wolniej niż przeciętnie.

- prawdziwe
 fałszywe

.../1

4. Uzupełnij definicje.

(przykład: *Popyt maleje w miarę wzrostu cen.*)

- 1) Opodatkowanie progresywne występuje wtedy, kiedy przeciętna stopa opodatkowania
a) w miarę b) dochodu jednostki.
- 2) Opodatkowanie degresywne występuje wtedy, kiedy przeciętna stopa opodatkowania
c) w miarę d) dochodu jednostki.

.../4

5. Zaznacz, czy poniższe stwierdzenie jest prawdziwe czy fałszywe.

W grudniu 2007 r. została powołana w Sejmie RP Komisja Nadzwyczajna „Przyjazne Państwo” do spraw związanych z ograniczaniem biurokracji. Do zakresu działań tej komisji sejmowej należy przegląd i analiza przepisów regulujących kwestie społeczne, ekonomiczne i gospodarcze w celu wskazania przepisów niejasnych, niespójnych, nieskutecznych, zbędnych lub nadmiernie regulujących, a także przygotowanie w oparciu o ten przegląd i analizę, też dotyczących niezbędnych zmian w ustawodawstwie. W celu realizacji wspomnianych też komisja może występować z inicjatywą ustawodawczą. Funkcję przewodniczącego komisji pełni Janusz Palikot (stan na grudzień 2009 r.)

prawdziwe

fałszywe

.../1

6. Uporządkuj w sposób chronologiczny (zaczynając od najdawniejszego) wydarzenia z obszaru międzynarodowych stosunków gospodarczych.

- a) Oficjalne przedstawienie przez amerykańskiego ekonomistę Johna Williamsona w Waszyngtonie. tzw. Konsensu Waszyngtońskiego (ang. *Washington Consensus*) – dokumentu, który stał się kanonem polityki gospodarczej
- b) Przyjęcie przez Radę Europejską Paktu Stabilności i Wzrostu (ang. *Stability and Growth Pact*)
- c) Powstanie Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (ang. *International Atomic Energy Agency – IAEA*)
- d) Ustanowienie G-20 – grupy 19 państw oraz Unii Europejskiej, której celem jest dyskusja głównie nad wspólną polityką finansową
- e) Przyjęcie przez Unię Europejską Strategii Lizbońskiej (ang. *Lisbon Strategy*) – społeczno-gospodarczego programu rozwoju UE

1 -; 2 -; 3 -; 4 -; 5 -

.../5

7. Zaznacz prawidłowe odpowiedzi.

Prezes Narodowego Banku Polskiego wchodzi w skład

- a) Rady Prezesów Europejskiego Banku Centralnego
- b) Zarządu Europejskiego Banku Centralnego
- c) Rady Ogólnej Europejskiego Banku Centralnego

.../1

8. Uzupełnij zdanie.

(a) *imię i nazwisko* to polski polityk, poseł na Sejm X, I, II i III kadencji oraz dwukrotny Minister Obrony Narodowej w latach 1992-1993 i 1997-2000. W 2004 r. został wybrany posłem do Parlamentu Europejskiego (w ramach którego do 2007 r. pełnił funkcję (b), a od 2007 r. do 2009 r. funkcję Wiceprzewodniczącego Komisji (c)

.../3

9. Uzupełnij poniższy tekst.

Organizacyjnym trzonem dialogu społecznego prowadzonego dla godzenia interesów pracowników i pracodawców oraz dobra publicznego w Polsce jest powołana do życia w 1994 r. uchwałą rządu (a) *pełna nazwa instytucji* Umocowanie prawne tej instytucji nadała ustawa z dnia 6 lipca 2001 r., która określa jej skład, organizację, kompetencje i zadania. Jej przewodniczącego wyznacza (b) *nazwa organu* spośród członków Rady Ministrów, będących przedstawicielami Rady Ministrów w składzie tej instytucji. 18 grudnia 2007 r. funkcja Przewodniczącego powierzona została (c) *imię i nazwisko*

.../3

10. Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) został utworzony w 1999 r. na mocy decyzji

- a) Komisji Europejskiej
- b) Parlamentu Europejskiego
- c) Rady UE
- d) Sądu I Instancji
- e) Trybunału Obrachunkowego

w celu wykonywania uprawnień tej instytucji w zakresie wewnętrznych i zewnętrznych dochodzeń administracyjnych na rzecz wzmocnienia walki z malwersacjami, korupcją oraz innymi rodzajami nielegalnej działalności szkodzącej interesom finansowym Unii Europejskiej.

.../1

11. Uzupełnij tekst poprzez wpisanie właściwej nazwy reżimu politycznego, spełniającego poniższe cechy oraz przez zaznaczenie prawidłowych odpowiedzi.

System
(określany również m.in. jako system konwentu, dyrektoriatu, komitetowo-wieczowy) to reżim polityczny opierający się na jednolitości władzy państwowej, w którym najwyższym organem reprezentującym Naród jest

- a) parlament
- b) prezydent
- c) rząd

wykonujący w imieniu Narodu władzę na zasadzie wyłączności. System ten występuje we współczesnej

- 1) Belgii
- 2) Chorwacji
- 3) Francji
- 4) Norwegii
- 5) Szwajcarii

.../3

12. Uzupełnij poniższy tekst.

Deficyt budżetowy występuje wtedy, gdy wydatki w budżecie danej instytucji są wyższe niż jej dochody. Natomiast (a) obejmuje nominalne zadłużenia podmiotów sektora finansów publicznych ustalone po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora. Do zaciągania zobowiązań dla sfinansowania potrzeb finansowych państwa, spłaty tych zobowiązań oraz przeprowadzenia innych operacji finansowych związanych z zarządzaniem długiem upoważniony jest (b)

.../2

13. Zaznacz prawidłowe odpowiedzi.

Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego powołuje

- a) Prezydent RP
- b) Prezes Rady Ministrów
- c) Sejm
- d) Sejm za zgodą Senatu

na

- 1) czteroletnią
- 2) pięcioletnią
- 3) sześcioletnią

kadencję, spośród kandydatów przedstawionych przez

- A) Prezydenta RP
- B) Krajową Radę Sądownictwa
- C) Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego
- D) Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego

.../3

14. Uzupełnij tabelę poprzez wpisanie danych dotyczących: ogólnopolskich związków zawodowych oraz organizacji pozarządowych reprezentujących interesy polskich przedsiębiorców (stan na grudzień 2009 r.).

Lp.	Nazwa organizacji	Rok powstania	Imię i nazwisko szefa organizacji
1.	NSSZ „Solidarność”	1980 (przewodniczący Komisji Krajowej)
2.	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych – OPZZ	Jan Guz (przewodniczący)
3.	1999	Henryka Bochniarz (prezydent)
4.	Business Centre Club – BCC	1991 (prezes)

.../4

15. Przyporządkuj niżej wymienionych prezydentów Polski do odpowiedniego sposobu wyboru. (pod zadaniem, przy właściwym sposobie wyboru wpisz w miejsce wykropkowane litery odpowiadające prezydentom).

a) Gabriel Narutowicz	d) Lech Kaczyński
b) Lech Wałęsa	e) Ignacy Mościcki
c) Wojciech Jaruzelski	f) Bolesław Bierut

Wybrani w wyborach bezpośrednich -

Wybrani w wyborach pośrednich -

.../6

16. Do nazw funkcji dopisz imiona i nazwiska osób, które je sprawują (stan na 20 XII 2009 r.).

1) Prezes Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie	-
2) Minister Infrastruktury	-
3) Przewodniczący Rady Polityki Pieniężnej	-
4) Minister Gospodarki	-

.../4

17. Dokończ zdanie.

Inicjatywa ustawodawcza w zakresie ustawy budżetowej, ustawy o prowizorium budżetowym, zmiany ustawy budżetowej, ustawy o zaciąganiu długu publicznego oraz ustawy o udzielaniu gwarancji finansowych przez państwo przysługuje wyłącznie

.../1